

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

سیره حسنی

ترجمه و توضیح چهل حدیث
در باره سیره

امام حسن مجتبی علیه السلام

جواد محدثی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سیره حسنی : ترجمه و توضیح چهل حدیث درباره سیره امام حسن مجتبی علیه السلام

نویسنده:

جواد محدثی

ناشر چاپی:

آستان قدس رضوی، موسسه چاپ و انتشارات

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۸	سیره حسنی : ترجمه و توضیح چهل حدیث درباره سیره امام حسن مجتبی علیه‌السلام
۸	مشخصات کتاب
۸	مقدمه
۹	شناخت اجمال امام
۹	ویژگیهای شخصی امام
۹	چهره امام
۱۰	سیمای انبیا
۱۰	محبت پیامبر به امام
۱۰	حرمت امام
۱۰	شنیدن و حفظ کردن وحی
۱۰	حنا بستن
۱۰	خضاب به رنگ سیاه
۱۱	نگین انگشتری امام
۱۱	تقسیم اموال
۱۱	دوست داشتن خرما
۱۱	احترام امام نزد پیامبر
۱۱	عبادات امام
۱۱	ذکر خدا
۱۱	تلاش در عبادت
۱۲	خشوع در وضو
۱۲	خشوع در نماز
۱۲	لباس نماز

۱۲	زیارت خانه خدا
۱۲	زیارت سواره
۱۲	حج پیاده
۱۳	قرائت قرآن موقع خواب
۱۳	اخلاق امام
۱۳	طیب کلام
۱۳	سخت‌و و کرامت
۱۳	سعه صدر امام
۱۳	زهد امام
۱۳	بخشش امام
۱۴	صداقت امام
۱۴	مذمت دنیا
۱۴	یادآوری مرگ
۱۴	یادآوری بعث و نشر
۱۴	ادعیه امام
۱۴	لیبک به خدا
۱۵	دعای درب مسجد
۱۵	تعقیب نماز صبح
۱۵	دعای قنوت
۱۵	تعویذ حسن و حسین
۱۵	ترس از آتش
۱۶	برخورد با دیگران
۱۶	رسیدگی به امور مردم
۱۶	هدیه به مردم

- ۱۶ ..... دعوت به طعام
- ۱۶ ..... اطعام غذا
- ۱۶ ..... اهمیت مسجد
- ۱۷ ..... پاورقی
- ۱۷ ..... درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

سیره حسنی : ترجمه و توضیح چهل حدیث درباره سیره امام حسن مجتبی علیه السلام

مشخصات کتاب

سرشناسه : محدثی جواد، ۱۳۳۱ - گردآورنده

عنوان و نام پدیدآور : سیره حسنی : ترجمه و توضیح چهل حدیث درباره سیره امام حسن مجتبی علیه السلام جواد محدثی.

مشخصات نشر : مشهد: آستان قدس رضوی، شرکت به نشر ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری : [۹۵] ص. ۲۱×۱۱ س.م.

فروست : به نشر، انتشارات آستان قدس رضوی ۱۳۳۹.

چراغ راه ۴.

شابک : دوره ۹۷۸-۹۶۴-۰۲-۱۵۷۲-۲؛ ۱۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۹۶۴-۰۲-۱۶۶۷-۵

وضعیت فهرست نویسی : فاپا

یادداشت : کتابنامه: ص. [۹۵]؛ همچنین به صورت زیر نویس.

عنوان دیگر : ترجمه و توضیح چهل حدیث درباره سیره امام حسن مجتبی (علیه السلام).

موضوع : حسن بن علی (ع)، امام دوم، ۳ - ۵۰ ق -- احادیث

موضوع : اربعینات -- قرن ۱۴

موضوع : احادیث شیعه -- قرن ۱۴

شناسه افزوده : شرکت به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)

رده بندی کنگره : BP۱۴۳/۹ م/۲۶۵ س ۱۳۹۰ ۹

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۲۱۸

شماره کتابشناسی ملی : ۲۴۵۷۷۰۳

مقدمه

امام سجاد علیه السلام فرمود:

«الا و ان ابغض الناس الی الله من یقتدی بسنه امام و لا یقتدی بأعماله.» [۱].

هشدار که منفورترین مردم نزد پروردگار کسی است که شیوه امامی را پیروی کند ولی از سیره عملی او پیروی ننماید. برای «چگونه بودن» نیاز به الگو داریم و نقش الگو در تربیت چنان روشن است که نیازی به بیان و توضیح نیست. آنچه در این الگوگیری و اسوه یابی و تأسی به اخلاق اولیاً کار ساز است آشنایی با جزئیات صفات و رفتار آن حضرات است نه کلیات. خوشبختانه در کتب حدیث و سیره نمونه های رفتاری پیامبر و امامان بصورت ریز و جزئی آمده است که آشنایی با آنها بسیار سودمند است و گامی جهت خودسازی و تعالی بخشیدن به جامعه است انسان در دید ژرفنگر اسلام بیابانگردی سرگردان و گمگشته ای در تاریکزار زندگی نیست. او کشتی شکستهای شور بخت و ناامید و اسیر موجهای بیمزا و هراس آفرین نمیشد. بلکه موجودی مسؤول است که با مقصد و مقصودی مشخص با زاد و توشه ای کامل و راهنمایانی درونی و برونی به سفری پرداخته که از صحرای عدم آغاز میشود و تا بار یافتن به لقاء الهی ادامه دارد. تمامی نیروهای خلقت انسان را در این سفر صادقانه یاری میکنند و

خدا بالطف بیکران خویش به هدایت او از راههای گوناگون پرداخته است و بهترین جایگاه جاودانه را در سرای آخرت برای او مهیا کرده است. انسان برای به دست آوردن نیک بختی خویش و سعادت‌مندی جامعه و رضایت خداوند باید در طول این سفر چگونه زیستن را بیاموزد و این آموزه‌ها را در زندگی خویش بکار گمارد. اسلام عزیز برای پاسخگویی بدین سؤال بسیار اساسی دو شیوه را دنبال نموده است: الف: بیان احکام و دستورهای زندگی از آغاز تا فرجام ب: ارائه الگوهای تربیتی و نمونه‌های عینی کمال بر اساس همین شیوه دوم در قرآن مجید بارها از پیامبران و دیگر انسانهای والا- سخن به میان آمده است و از جنبه‌های الگویی آنان ستایش شده تا دیگران نیز به آنان تأسی بجویند. در مکتب حیاتبخش تشیع (اسلام راستین) معرفی این الگوهای الهی گسترده‌تر است و پیشوایان معصوم که بهترین اسوه‌ها و الگوهای زندگی هستند فرا روی چشمان باز و دل‌های آگاه قرار دارند تا آنانکه مسئولیت الهی و رسالت انسانی خویش را درک کرده‌اند و تصمیم برای رسیدن به چکادهای فرازمند فضیلت و کمال دارند با درس گرفتن از آنان زیستنی شرافتمندانه که سعادت دنیا و آخرت را تأمین میکند در پیش گیرند. در راستای این هدف و برای معرفی سیره عملی پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت معصوم علیه السلام گروهی از فضلا و شیفتگان اهل بیت در حوزه علمیه قم گرد هم آمده و در گستره کتابهای بسیاری دست به تحقیقی وسیع زده‌اند که بخواست خداوند مجموعه‌ای ارزشمند را به زودی تقدیم امت اسلامی خواهند نمود. آشکار است که در این مجموعه تنها احادیثی که بیانگر یک شیوه مستمر و عملی مداوم در زندگی معصومین علیه السلام باشد آورده میشود. ویژگی سیره معصومین در این است که مورد پسند و قبول پروردگار است و با اطمینان میتوان از آن پیروی کرد. اکنون به عنوان نمونه‌ای از دریای موج و گرانددر روایات چهل حدیث از سیره هر یک از معصومین علیه السلام به پیشگاه امت اسلامی عرضه میشود. امید که همه ما را چراغ راه و ره توشه سفری باشد برای رسیدن به سعادت دنیا و نیک بختی آخرت. در این چهل حدیث با گوشه‌ای از اخلاقیات و سیره سازنده و الهام بخش دومین امام و پیشوای شیعیان حضرت امام حسن علیه السلام آشنا میشویم. به این امید که آشنایی با سیره حسنی امت ما بویژه جوانان جامعه را با گوهر تقوا و سرمایه‌های کمال و معنویت و اخلاق اسلامی مانوس سازد و راه پیروی از آن «اسوه فضایل» را هموارتر کند.

شناخت اجمال امام

حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام دومین امام شیعیان و یکی

از سروران بهشت میباشد که از دو نور الهی مولای متقیان امیرمؤمنان علیها السلام و حضرت صدیقه طاهره فاطمه زهرا علیه السلام در نیمه رمضان سال دوم یا سوم هجری متولد شد. و مدت عمر وی ۴۸ یا ۴۹ سال بود که ۸ سال در محضر رسول گرامی اسلامی علیه السلام و ۳۸ سال از محضر پدر گرامیش حضرت علی علیه السلام را درک کرد و در جنگهای آن حضرت حضور داشته است و بعد از پدر ۱۰ سال امامت امت و هدایت مردم را بر عهده داشت. در این مدت امامت با معاویه به مبارزه و جنگ برخاست ولی عاقبت بخاطر سستی و خیانت یارانش برای حفظ تشیع آتش بس را قبول کرد. سرانجام در ۲۸ صفر سال ۵۰ هجری سالروز شهادت جد بزرگوارش به سبب سمی که همسرش (جعده) داده بود به شهادت رسید.

ویژگیهای شخصی امام

چهره امام

«عن احمد بن محمد المغیری قال:

كان الحسن بن علي عليه السلام جعد الشعر حسن البدن كثر اللحية.» مغیری گوید: امام حسن بن علی علیه السلام موهای فروری

بدنی زیبا و ریشی پر پشت داشت. کشف الغمه ج ۱ ص ۵۴۸.

سیمای انبیا

«قال واصل بن عطاء: كان الحسن بن علي عليه السلام عليه سيماً الانبياء و بهأ الملوک» واصل بن عطاء گوید: در امام حسن علیه السلام سیمای انبیا و شکوه و جلوه پادشاهان جمع بود. مناقب ج ۴ ص ۹.

محبت پیامبر به امام

«عن ابی بکره قال:

كان رسول الله صلى الله عليه و آله يصلى بالناس فاذا سجد وثب الحسن على ظهره او على عنقه فرفع رأسه فيضعه وضعا رفيعا لثلاث يصرع.» ابی بکره میگوید: پیامبر وقتی با مردم نماز میخواند و به سجده میرفت حسن بر پشت او سوار میشد و حضرت سرش را بلند کرده و امام حسن علیه السلام را آرام زمین میگذاشت تا آزرده نشود. کنز العمال ج ۱۳ ص ۶۶۷ ح ۳۷۷۰۰.

حرمت امام

«عن محمد بن اسحاق:

كان يبسط له على باب داره فاذا خرج و جلس انقطع الطريق فما مر احد منخلق الله اجلالا- له فاذا علم قام و دخل بيته فمر الناس.» محمد بن اسحاق گوید: چیزی در جلو خانه برای حضرت پهن میشد و حضرت وقتی خارج شده بر آن می نشست راه بسته می شد و مردم به احترام ایشان رفت و آمد نمی کردند و حضرت زمانی که متوجه میشد به خانه خود وارد میشد و مردم می گذشتند. مناقب ج ۴ ص ۷.

شنیدن و حفظ کردن وحی

«عن ابی الفتوح:

ان الحسن بن علي عليه السلام كان يحضر مجلس رسول الله صلى الله عليه و آله و هو ابن سبع سنين فيسمع الوحي فيحفظه فياتي لامة فيلقى اليها ما حفظه.» ابوالفتوح میگوید: حسن بن علی علیه السلام ۷ ساله بود که در مجلس پیامبر صلی الله علیه و آله حاضر شده و وحی را می شنید و آن را به خاطر میسپرد و نزد مادرش می آمد و آنچه را حفظ کرده بود بازگو میکرد. عوالم ۱۹ ج ۱۰۸ ح ۴.

حنا بستن

«عن ابن حريث قال:

رأيت الحسن و الحسين عليه السلام يخضبان بالحنأ و الکتّم.» ابن حریث گوید: امام حسن و امام حسین علیه السلام را دیدم که با حنا و کتم (نوعی گیاه رنگی) میزدند. معجم الکبیر طبرانی ج ۳ ص ۹۸.

خضاب به رنگ سیاه

«عن الصادق عليه السلام قال:

ان الحسن بن علی علیه السلام کان یخضب بالسود.» امام صادق علیه السلام فرمود: حسن بن علی علیه السلام با رنگ سیاه خضاب می بست (محاسن شریفش را رنگ سیاه میزد) معجم الکبیر طبرانی ج ۳ ص ۲۲ ح ۲۵۳۵.

نگین انگشتری امام

امام «عن الرضا علیه السلام قال: کان نقش خاتم الحسن علیه السلام «العزه لله» امام رضا علیه السلام فرمود: نقش نگین انگشتری امام حسن علیه السلام «العزه لله» (بزرگی مخصوص خداست) بود. اعیان الشیعه ج ۱ ص ۵۶۳ بحار الانوار ج ۴۳ ص ۲۵۸.

تقسیم اموال

«قال الصادق علیه السلام:

ان الحسن بن علی علیه السلام قاسم ربه ثلاث مرات حتی نعلاء و نعلاء و ثوبا و دینارا و دینارا.» امام صادق علیه السلام فرمود: امام حسن علیه السلام تمام اموالش را حتی کفش و لباس و دینارهایش را سه بار با خدا تقسیم کرد. وسائل الشیعه ج ۸ ص ۵۵.

دوست داشتن خرما

«عن الرضا علیه السلام:

کان الحسن علیه السلام تمیریا و کان ابو عبد الله الحسین علیه السلام تمیریا.» امام رضا علیه السلام فرمود: امام حسن علیه السلام و امام حسین علیه السلام خرما را دوست میداشتند. کافی ج ۶ ص ۳۴۵ ح ۶ و وسائل الشیعه ج ۱۷ ص ۷۳ ح ۱۰۵.

احترام امام نزد پیامبر

«عبد الله بن الزبیر:

ان الحسن بن علی علیه السلام کان یجیء و النبی صلی الله علیه و آله راکع فی فرج له بین رجلیه حتی یشیر من الجانب الاخر.» عبد الله بن زبیر گوید: امام حسن بن علی علیه السلام زمانی که پیامبر صلی الله علیه و آله در رکوع بود می آمد و پیامبر صلی الله علیه و آله پاهایش را باز می کرد تا حسن علیه السلام از طرفی به طرف دیگر می رفت. انساب الاشراف ص ۱۹ ج ۲۲.

عبادات امام

ذکر خدا

«عن السجاد علیه السلام قال:

ان الحسن علیه السلام لم یر فی شیء من احواله الا ذاکرا لله سبحانه.» امام چهارم علیه السلام میفرماید: امام حسن علیه السلام در هیچ حالی دیده نشد مگر اینکه خدای سبحان را یاد می کرد. امالی صدوق ص ۱۵۰.

تلاش در عبادت

«عن الباقر علیه السلام قال:

کان الحسن علیه السلام کثیر الاجهاد فی العباده و التصدق.» امام باقر علیه السلام فرمود: امام حسن علیه السلام در عبادت و صدقه

دادن سخت کوش بود. نظم درر المسطین ص ۱۹۶.

خشوع در وضو

«عن القتال قال:

ان الحسن بن علی علیه السلام کان اذا توضأ ار تعدت مفاصله و اصفر لونه. فقیل له فی ذلک فقال: حق علی کل من وقف بین یدی رب العرش آن یصفر لونه و ترتعد مفاصله.» امام حسن علیه السلام وقتی وضو میگرفت پاهایش لرزیده و رنگش زرد میشد در این باره از حضرت سؤال کردند فرمود: برای کسی که در مقابل پروردگارش ایستاده سزاوار است رنگش پریده و پاهایش بلرزند. مناقب ج ۴ ص ۱۴.

خشوع در نماز

«قال السجاد علیه السلام:

ان الحسن بن علی علیه السلام کان اذا قام فی صلاته ترتعد فرائضه بین یدی ربه عزوجل.» امام چهارم علیه السلام فرمود: امام حسن علیه السلام وقتی به نماز می ایستاد پاهایش در مقابل پروردگار متعال و عظمت و کبریائی او می لرزید. بحار الانوار ج ۸۴ ص ۲۸۵.

لباس نماز

«عن ابی خيثمه قال:

کان الحسن بن علی علیه السلام اذا قام الی الصلاه لبس اجود ثیابه...» ابو خيثمه گوید: امام حسن علیه السلام وقتی به نماز می ایستاد بهترین لباسهایش را می پوشید سؤال شد چرا بهترین لباسهایت را می پوشی؟ فرمود: خداوند زیباست و زیبایی را دوست دارد. بحار الانوار ج ۸۳ ص ۱۷۵ ح ۲.

زیارت خانه خدا

«عن الباقر علیه السلام قال:

قال الحسن علیه السلام: انی لاستحیی من ربی ان ألقاه و لم امش الی بینه.» امام باقر علیه السلام فرمود: امام حسن علیه السلام فرمود: من از خدایم (حیا میکنم) که او را ملاقات کنم در حالی که پیاده به زیارت خانه اش نرفته باشم. بحار الانوار ج ۴۳ ص ۳۳۹ ح ۱۳.

زیارت سواره

«قال رفاعه:

سألت ابا عبد الله علیه السلام اذا زرت البيت اركب ام امشی؟ فقال علیه السلام: کان الحسن علیه السلام یزور راكبا.» رفاعه گوید: از امام صادق علیه السلام پرسیدم: موقع زیارت خانه خدا سواره باشم یا پیاده؟ فرمود: امام حسن علیه السلام سواره هم زیارت میکرد. کافی ج ۴ ص ۴۵۶.

حج پیاده

«قال الصادق علیه السلام:

ان الحسن بن علی علیه السلام حج خمس و عشرين حجه ماشياً. امام صادق علیه السلام فرمود: امام حسن علیه السلام بیست و پنج بار پیاده به حج رفت. مناقب ج ۴ ص ۱۴ بحارالانوار ج ۴۳ ص ۳۳۹.

قرائت قرآن موقع خواب

«عن ام موسی قالت:

كان الحسن بن علی علیه السلام اذا آوی الی فراشه باللیل اتی بلوح منقوش فیهِ سورہ الکہف فیکرأها. ام موسی گوید: امام حسن علیه السلام وقتی به رختخواب خود میرفت لوح منقوش می آورد که سوره کهف در آن نوشته شده بود و آن را میخواند. تاریخ ابن عساکر (ترجمه امام حسن) ص ۱۴۴ ۲۴۲.

اخلاق امام

طیب کلام

«عن عمیر بن اسحاق قال:

ما تکلم عندی احد احب الی اذا تکلم ان لا یسکت من الحسن بن علی علیه السلام و ما سمعت منه کلمه فحش قط. عمیر بن اسحاق گوید: کسی نزد من (نیکو گفتارتر) از امام حسن علیه السلام نبود تا آنجا که هرگاه سخن میگفت: دوست داشتم سخنش پایان نرسد و سکوت نکند و هرگز کلمه زشتی از او نشنیده ام. نظم درر السمطین: ۲۰۱.

سخاوت و کرامت

«فی حدیث:

كان الحسن علیه السلام من الحلماء الکرماً الاسخیاء. در حدیثی مده که: امام حسن علیه السلام از بردباری دارای کرامت و بزرگواری و سخاوت بود. نظم درر السمطین: ص ۱۹۵.

سعه صدر امام

«فی حدیث:

ان الحسن علیه السلام کان من اوسع الناس صدراً و اسجحهم خلقاً. در حدیثی آمده است که: امام مجتبی علیه السلام سعه صدرش از همه بیشتر و از نظر اخلاق معتدلترین مردم بود. اعیان الشیعه ج ۱ ص ۵۶۳.

زهد امام

«عن زین العابدین علیه السلام قال:

ان الحسن بن علی بن ابی طالب علیه السلام کان اعبد الناس فی زمانه ازهدهم و افضلهم. امام زین العابدین علیه السلام فرمود: امام حسن علیه السلام عابدترین و زاهدترین و برترین مردم زمان خود بود. امالی صدوق ص ۱۵۰ بحارالانوار ج ۴۳ ص ۳۳۱ ح ۱.

بخشش امام

«قال القيروانی:

كان الحسن عليه السلام جوادا كريما لا يرد سائلا ولا يقطع نائلا...» قيروانی نقل ميکند که: امام حسن عليه السلام بخشنده و با کرامت بود و هيچ سائلي را رد نمیکرد و امیدواری را ناامید نمی گردانید... مسند امام مجتبی ص ۱۳۴ ح ۱۸.

صداقت امام

«عن زين العابدين عليه السلام

ان الحسن بن علي عليه السلام كان اصدق الناس لهجه و افصحهم منطقا.» امام سجاد عليه السلام فرمود: امام حسن عليه السلام از جهت زبان صادقترین مردم و از نظر گفتار فصیحترین آنان بود. بحار الانوار ۴۳: ۳۳۱ عوالم ۱۶: ۱۳۲ ح ۵.

مذمت دنیا

كان الحسن بن علي عليه السلام كثيرا ما يتمثل:

«يا اهل لذات دنيا لا بقأ لها

ان اغترارا بظل زائل حمق»

امام حسن عليه السلام زياد به اين شعر تمثل مي فرمود: اي آنکه دنبال لذات ناپايدار دنيا هستيد فريب خوردن و مغرور شدن به سايه ناپايدار حماقت و بي خردی است. بحار الانوار ج ۷۳ ص ۱۲۳ ح ۱۱۱.

ياد آوری مرگ

«عن علي بن الحسن عليه السلام قال:

ان الحسن عليه السلام كان اذا ذكر الموت بكى و اذا ذكر القبر بكى.» امام سجاد عليه السلام فرمود: امام حسن عليه السلام وقتی مرگ را به ياد می آورد می گريست و هرگاه به ياد قبر می افتاد می گريست. امالی صدوق ص ۱۵۰ بحار الانوار ج ۴۳ ص ۳۳۱.

ياد آوری بعث و نشر

«قال السجاد عليه السلام:

ان الحسن عليه السلام كان اذا ذكر البعث و النشور بكى و اذا ذكر الممر على الصراط بكى.» امام چهارم عليه السلام مي فرماید: امام مجتبی عليه السلام وقتی برانگیخته شدن و حشر و نشر قیامت و گذشتن از پل صراط را به ياد می آورد گریه می کرد. امالی صدوق ص ۱۵۰.

ادعیه امام

لبیک به خدا

«قال زین العابدین علیه السلام:

ان الحسن بن علی علیه السلام كان لا يقرء من كتاب الله عزوجل «يا ايها الذين آمنوا» الا قال: لبيك اللهم لبيك». امام زین العابدین علیه السلام فرمود: امام حسن علیه السلام هیچ وقت آیه «یا ایها الذین آمنوا» (ای کسانی که ایمان آورده اید) را از کتاب خدا نمیخواند مگر اینکه میگفت «لبيك اللهم لبيك». بحارالانوار ۴۳ ص ۳۳۱.

دعای درب مسجد

«قال ابن شهر آشوب:

كا الحسن عليه السلام اذا بلغ باب المسجد رفع رأسه و يقول: الهی ضیفك بیابك یا محسن قد اتاك المسیء فبجاوز عن قبیح ما عندی بجمیل ما عندك یا کریم» ابن شهر آشوب نقل میکند که: هرگاه امام مجتبی علیه السلام به درب مسجد میرسید سرش را بلند کرده میگفت: خدایا میهمانت مقابل خانه ات ایستاده ای احسان کننده! گناهکار نزد تو آمده از گناهان زشتی که در نزد من است به آن زیبایی که در نزد توست در گذر ای بخشنده. مناقب ج ۳ ص ۱۸۰ بحارالانوار ح ۴۳ ص ۳۳۹.

تعقیب نماز صبح

«قال الراوندی:

ان الحسن علیه السلام كان اذا فرغ من الفجر لم يتكلم حتى تطلع الشمس». راوی گوید: امام حسن علیه السلام بعد از نماز صبح تا طلوع آفتاب با کسی صحبت نمی کرد (مشغول عبادت و تعقیب بود). مناقب ج ۱۴ بحارالانوار ح ۴۳ ص ۳۳۹.

دعای قنوت

«عن الحسن بن علی علیه السلام قال:

علمنی جدی رسول الله صلی الله علیه و آله کلمات اقولهن فی الوتر: «اللهم اهدنی فیمن هدیت و عافنی فیمن عافیت و بارک لی فیما اعطیت...» امام حسن علیه السلام فرماید: جدم رسول الله صلی الله علیه و آله کلماتی به من آموخت که در قنوت نماز وتر میخوانم: «خدایا مرا هدایت کن در میان کسانی که هدایت کردی و عافیت ده در میان کسانی که عافیت دادی و آنچه به من عطا کردی مبارک گردان.... معجم الکبیر ج ۳ ص ۷۳ ح ۲۷۰۳.

تعویذ حسن و حسین

«عن ابن عمر قال:

كان علی الحسن و الحسین علیه السلام تعویذان حشوهما من زغب جناح جبرائیل». ابن عمر گوید: برای حسن و حسین علیه السلام تعویذهایی بود که جلدشان از پر بال جبرائیل بود. بحارالانوار ۴۳: ۲۶۳ ح ۹.

ترس از آتش

«عن السجاد علیه السلام قال:

ان الحسن بن علی علیه السلام كان اذا ذكر الجنة و النار اضطراب اضطراب السليم و سأل الله الجنة و تعوذ به من النار». امام چهارم علیه السلام فرمود: امام مجتبی علیه السلام وقتی از بهشت و آتش دوزخ یاد میکرد مثل مار گزیده به خود می پیچید و از خداوند

بهشت می طلبد و از آتش به خداوند پناه می برد. امالی صدوق ص ۱۵۰ بحارالانوار ج ۴۳ ص ۳۳۱.

برخورد با دیگران

رسیدگی به امور مردم

«فی حدیث:

ما رؤی ان رجلا دفع الیه رقعه فی حاجه (الا) فقال له: حاجتک مقضیه فقیل له یابن رسول الله لو نظرت فی رقعته ثم رددت الجواب علی قدر ذلک فقال: اخشی ان یسألنی الله عن ذل مقامه بین یدیحتی اقرء رقعته.» در حدیثی آمده: هرگز دیده نشد که کسی به امام نامه ای در مورد حاجتی بدهد مگر اینکه حضرت جواب میداد: حاجت برآورده است: گفته شد: ای فرزند رسول خدا صلی الله علیه و آله کاش در نامه اش می نگریستی و به اندازه حاجتش می دادی. حضرت فرمود: میترسم خدا از من درباره مدت زمانی که رو برویم خوار ایستاده تا نامه اش را بخوانم سؤال کند. نظم درر السمطین ص ۱۹۶.

هدیه به مردم

«عن ابن سیرین قال:

ان الحسن بن علی علیه السلام کان یجیز الرجل الواحد بمأه الف.» ابن سیرین گوید: امام حسن علیه السلام به هر شخصی (وقتی جایزه و هدیه میداد) صد هزار جایزه میداد. تاریخ ابن عساکر (ترجمه الامام الحسن) ص ۱۴۷ ح ۲۴۶.

دعوت به طعام

«عن ابن سیرین قال:

کان الحسن بن علی علیه السلام لایدعو الی طعامه احدا یقول هو اهون من ان یدعی الیه احد.» ابن سیرین گوید: امام حسن علیه السلام به طعام خود دعوت نمی کرد کسی را که می گفت: این ناچیزتر از آن است که کسی به آن دعوت شود. تاریخ ابن عساکر (ترجمه امام حسن) ص ۱۵۶ ح ۲۶۶.

اطعام غذا

«عن نجیح قال:

رایت الحسن بن علی علیه السلام یاکل و بین یدیہ کلب کلما الک لقمه طرح للکلب مثلها فقلت له: یا بن رسول الله الا ارجم هذا الکلب عن طعامک؟ قال: دعه انی لاستحیی من الله ان یکون ذو روح ینظر فی وجهی و انا آکل ثم لا اطعمه.» نجیح گوید: دیدم امام حسن علیه السلام غذا میخورد و سگی مقابلش بود هر لقمه ای که حضرت میل می فرمود لقمه ای نیز برای سگ می انداخت عرض کردم: ای فرزند پیامبر آیا این سگ را برانم؟ فرمود: رهایش کن از خدا حیا دارم که طعامی بخورم و جانداري مقابلم ایستاده باشد و به آن غذا ندهم. مسند امام مجتبی علیه السلام ص ۱۳۰.

اهمیت مسجد

«کان الحسن علیه السلام یقول:

اهل المسجد زوار الله و حق علی المزور التحفه لزاره.» امام حسن علیه السلام میفرمود: اهل مسجد زائران خدایند و برخداست که به زوارش هدیه بدهد. ارشاد القلوب ص ۷۲.

پاورقی

[۱] الکافی ۸: ۲۳۴ ح ۳۱۲.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم
 جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)
 با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار- ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۰۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۰۳۱۱) فکس ۰۳۱۱) ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور

کاربران ۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده ولی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله.

شماره حساب ۰۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱

۰۶۰۹-۵۳ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام: - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رسانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، اما تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را ببدان، نگاه می دارد و با حجت های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

